

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. november 2015
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Tine Rahr Lauritsen
Sagsnr.: 2015-0030-3909
Dok.: 1761180

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 19 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. oktober 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

Søren Pind

/

Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 19 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om der er forskel på kontrollen af flygtninges indrejse i Danmark alt efter om den foregår med bus eller tog?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at der er forskel på de kontroller, som kan foretages af henholdsvis busser og tog i de grænsenære områder.

Dette er helt overordnet begrundet i de regler, der gælder for kontrolindsatsen, jf. bekendtgørelse nr. 640 af 12. maj 2015 om kontrol af ulovligt ophold efter indrejse.

Det følger således af bekendtgørelsens § 2, at der i forhold til indrejse i tog kan foretages kontrol i det grænsenære område inden for 30 minutter efter indrejse fra et andet Schengenland eller indtil anden station efter indrejsen, såfremt denne station ikke er nået inden for 30 minutter. På veje kan der foretages kontrol i et område på 20 kilometer fra grænsen til et andet Schengenland. I havne kan der højst udføres kontrol 7 gange om ugen ved færgenankomster fra samme færgeselskab og ved højst en tredjedel af færgeselskabets samlede månedlige færgenankomster. Der kan højst udføres kontrol i 20 tog om dagen og højst 3 tog pr. strækning. Kontrol på veje kan højst udføres 90 timer om måneden og højst 6 timer om dagen på samme vej. Det er endvidere kun en del af færgets og togets passagerer eller de passerende transportmidler (ved transport på vej), som kan kontrolleres.

Det følger således af regelsættet på området, at der er forskel på kontrollen, afhængigt af om den retter sig mod busser eller tog.

Ved tilrettelæggelsen af kontrollerne inden for den beskrevne legale ramme må politikredsene endvidere tage højde for de udfordringer, som gennemførelsen af kontrollerne kan give anledning til i forhold til opretholdelse af ro, orden og sikkerhed. Kontrol af store grupper af flygtninge/migranter samlet i busser og tog giver således særlige udfordringer. De politimæssige udfordringer ved at kontrollere henholdsvis busser og tog og samtidig sikre opretholdelse af ro, orden og sikkerhed er forskellige og kan føre til, at kontrolindsatsen bliver forskellig.

Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet udtalelser fra Syd- og Sønderjyllands Politi og Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi om den konkrete kontrolindsats i forhold til busser og tog.

Syd- og Sønderjyllands Politi har oplyst, at politikredsen foretager kontrol af henholdsvis tog og busser inden for de rammer, der er fastsat i bekendtgørelsen, samt den overordnede strategi, der er lagt for dansk politis håndtering af den ekstraordinære situation med flygtninge og migranter i Europa. Den overordnede strategi indebærer bl.a., at den politimæssige indsats skal have prioriteret fokus på at sikre liv og undgå, at nogen kommer til skade, samt at sikre opretholdelsen af sikkerhed, ro og orden. Strategien fastlægger endvidere bl.a., at den politimæssige indsats i videst mulig omfang skal tage hensyn til, at togtrafikken og den øvrige samfærdsel afvikles på en sikker og hensigtsmæssig måde.

Syd- og Sønderjyllands Politis konkrete kontrol af flygtninge og migranter, som er indrejst i Danmark med tog eller bus, tilrettelægges således løbende inden for de givne lovgivningsmæssige og strategiske rammer, herunder med fokus på at sikkerhed, ro og orden kan opretholdes, og at togtrafikken og den øvrige samfærdsel kan afvikles på en sikker og hensigtsmæssig måde.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst, at politikredsen inden for rammerne af bekendtgørelsen kan udføre kontrol i højst 3 tog om dagen, som ankommer med færgerne til Rødby (ud af 4-7 togankomster dagligt), og ved højst 7 færgeankomster om ugen i henholdsvis Rødby (ud af 48 daglige ankomster) og Gedser (ud af 8-9 daglige ankomster), herunder kontrol i busser, som er overført med færgerne.

Som det fremgår af politikredsens bidrag, kan der som udgangspunkt gennemføres betydeligt flere kontroller i tog end i busser.

I forbindelse med en kontrol i et tog eller i en bus bliver passagererne normalt anmodet om at forevise pas eller anden form for ID, og personer, som ikke har lovligt ophold i Danmark, tilbageholdes/frihedsberøves.

Rigspolitiet kan supplerende oplyse, at såfremt politiet har konkret mistanke om – f.eks. på grundlag af en anmeldelse – at bestemte personer ikke har ret til lovligt ophold i Danmark, kan politiet ved grænsen og i grænseområdet kontrollere, om de pågældende rent faktisk opfylder betingelserne for lovligt ophold i Danmark. Det følger dog af Schengengrænsekodexet, at der ikke må være tale om en systematisk kontrol. Det betyder, at politiet ikke må kontrollere f.eks. alle togankomster

til Danmark for personer, som ikke har lovligt ophold i Danmark, uanset at der er grundlag for en konkret mistanke.

I forbindelse med den særlige situation, der er opstået ved grænserne siden den 6. september 2015, gennemfører politikredse endvidere en række såkaldte ”screeninger” af næsten alle togankomster og af en stor del af trafikken fra færgerne, herunder af busserne. Ved screeningerne får passagerer i såvel tog som busser mulighed for at indgive ansøgning om asyl i Danmark, men der foretages ikke kontrol af de indrejsendes pas eller andre papirer.

Når politiet i forbindelse med en kontrol eller en screening konstaterer eller må formode, at personer i et tog eller en bus ikke har lovligt ophold i Danmark, foretages en politifaglig vurdering af mulighederne for dels at tilbageholde de pågældende, dels at gennemføre den videre sagsbehandling inden for en rimelig frist. Ved mange rejsende med samme tog eller bus kan denne vurdering indebære, at politiet ikke tilbageholder og frihedsberøver de rejsende.

Rigspolitiet bemærker afslutningsvis, at Rigspolitiet i samarbejde med de berørte politikredse arbejder på at sikre en så effektiv kontrolindsats som muligt inden for de rammer, der er beskrevet ovenfor.”